

СТАНОВИЩЕ

за дисертационен труд за придобиване на научната и образователна степен "доктор" на докторанта от Катедра „Скулптура“ Светлозар Ангелов Петков на тема „Възникване и формиране на идеята за „Освободено пространство“ в творчеството на Едуардо Чилида“.

Като научен ръководител на докторанта Светлозар Петков мога да изразя ясното си становище, че този труд притежава необходимите качества за защита. Дисертационният труд се състои от две книжни тела – текстова част и албумна част с приложения. Текстовата част съдържа 197 страници и е разделена на увод, основно изложение, съставено от 4 глави, заключение и списък на използваната литература. Албумната част е обособена в отделно книжно тяло и включва две приложения.

В уводната си част докторантът съвсем правилно изяснява целите и задачите, които си е поставил, дефинира ясно обекта на изследване и методологията, свързана с неговото проучване. Още в началото докторантът посочва, че актуалността на изследването се определя от нуждата за преоткриване личността и творчеството на баския скулптор Едуардо Чилида. Според него Чилида разбира културата като личен начин на човека да се изправи пред реалността, в своя собствена, уникална форма. За него е важно самоопределянето, излъчването, пространството което заемаме, присъствието ни в света.

Светлозар Петков анализира творчеството на Чилида като го периодизира, акцентирайки върху ключови моменти в неговото развитие. Обхватът на труда е зададен от активния творчески период на автора – от 1951 г. до 2000 г. В основните си глави докторантът правилно търси идеята за пространството като основен творчески елемент в скулптурата на Чилида. Той посочва, че празното пространство в неговите работи може да бъде определено и като „освободено пространство“. Петков пише: „За автора пространство съществува и в твърдата материя. В

размислите си той говори за бърза и бавна материя и реципрочно по същия начин за пространството. В практиката си не може да определи дали създава пространство или го разкрива. Дали материалната част на скулптурата е художественото произведение или пространството, което влиза, обгражда и се мултиплицира от самото себе си? Така в тази игра, както казва Чилида, влиза и времето. За да се спаси от тази несигурност той определя границата между материите за главния герой в неговото творчество“.

Ключова за дисертационния труд е глава трета „Чилида и Мартин Хайдегер“. Мислите на философа в книгата "Изкуство и пространство" (1968) са толкова тясно свързани с идеята на Чилида за пространство, че той моли художника да илюстрира мислите си за него. В тази част са анализирани онтологичните концепции на Хайдегер и художествените подходи на Чилида в тяхното взаимно допълване. Тази част на труда е централна и ключова с опита да се обясни термина „освободено пространство“, поставен в контекста на Хайдегеровото мислене, и как то резонира в скулптурата.

В заключение, може да се каже, че докторантът на катедра „Скулптура“ Светлозар Петков изследва начина на мислене на художника и дори предлага термин „методът Чилида“, предполагайки, че това вероятно е ценен инструмент в процеса на обучението по скулптура и архитектура. Така този дисертационен труд може да бъде много полезен в процеса на преподаване в ателиетата по скулптура на НХА. Поради всички гореказани причини, предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Светлозар Петков научната и образователна степен „доктор“.

Проф. д.изк. Свилен Стефанов

21. 10. 2020